

Semkopiba un fainmeeziba.

Ψασαΐτρυταΐθανα αισίεցτα

Pahr gruhfneju lehwju ehdinashanu un kopfchanu.

Kad ari firgu audsefchana muhsu Baltijas gubernās wehl naw wißpahrigi isplatita, tad tadschu jau ir dauds masgruntneku, kuri fir-gus preefsch fawas pafchu waijadfibas pafchi usaudsina, waj zaute to rada eenehmuma awotu, un tamdehēt dascham no wineem buhs patih-kami, kad tagad minesim swarigakos nofazijumus, kuri pee firgu au-dsefchanas ir ja-eewehro.

Ari pee kehwem pirmajds trihs mehneshds, pehz tam, tad tahs
aplezinatas, naw drofchi issinams, waj tahs ir tapuschas gruhfnejas,
waj ne, tamdeht ka wifas schahdas sihmes, kuras to israhda, ka par
peemehru leelaka fuhtriba, pawairota ehfgriba, ahtra peenemfchanahs
meefas u. t. t., naw wis zeefchi nemaldinadamas un gandrihs nekad
til gaifchi redsamas, ka winas no ikweena war weegli tapt eeraudsitas.
Tikai pret gruhfnibas widu war wehderra stipraku peenemfchanos pa-
manit, un proti wehders top apalaks us abahm puzechm un ari us apak-
fchu. Schai laikä tad ari augfchä minetahs sihmes gaifchaki un stip-
raku parahdahs, ta ka pat masaf wehrigs eerauga, ka kehwe ir gruhfneja.

No leela swara preeksch audsefchanas labeem panahkumeem ir tas, ka ar gruhfnejahm lehwehm apeetahs, jeb ka winas tura, tamdehf la zaur to, kad ar winahm nepareissi apeetahs, tahs weegli ismetahs jeb pa agru dsemde, kas ir no tik leela launuma preeksch lehwju auglibas, ka ikweenam firgu audsetajam no tam waijaga issfargatees zaur sawu gruhfnejo lehwju labu tureschanu. Pee semkopigas firgu audsefchanas, no kuras scheit wiwairak runajam, waijaga ihpfachi gruhfnejo lehwju strahdinaschanu pareissi eerihlot. Gruhfnejas lehves war be nekahdeem fliktumeem leetat pee masak apgruhftinocha darba, tamdehf ka zaur weeglu strahdinaschanu weseliba teek loti weizinata, un tad schu ari ehdinaschanas ismalkas zaur pastrahdatu darbu zif nezif top atlihdsinatas.

Gruhsnejas lehtajot pee darba, waijaga ihpaschi us to raudstee, ka tahs, braujot, neteek juhgtas tahnos ratos, kur dihstele beeschi fitahs vee wehdera. Tahlal jaſargajahs, ar tahnahm lehwehm braukt no fahnainahm weetahm, kur tahn, ratus ſaturop, ſtipri jaſpih-rinajahs atpaka, it ihpaschi ka tahs nedabon klupt waj krist, tamdeht ka wiſas ſchahdās reisās tas war loti flifti iſdotees preefsch kumela mahtes meeſas un weegli padarit, ka lehweſ ismetahs jeb pa agru dſemde. Gruhsnejas lehweſ wiſlabaki war strahdinat, tahs lehtajot pee arſchanas, egeſchanas waj weeglas pabraukſchanas, pee ka naw dauds janopuhlejahs un tahs war waijadſigi ſaudſet. Pa dauds leela ſakarſeſchanahs un ſa-aukſteſchanahs ir ari loti fliftas preefsch gruhs-nejahm lehwehm un war weegli buht par zehloni ſlimibahm, kuras ir wahrigas ne ween preefsch attihſtoſchā kumela dſihwibas mahtes meeſas, bet ari preefsch mahtes paſchas dſihwibas.

Kas nu sūmehajhs us gruhjsneju kehwju ehdinashanu, tad ausas un meeschi ar feenu un labeem falmeem waj ekseleem seemā un sal'eh-damais waj labas ganibas waṣarā ir wiſu wesfeligakā bariba, kurpretno ehdinashanas ar rūdseem un alus drabinkahm ir loti jaſargajahs. Wiſu ziti valihga baribas lihdselti ir masak derigi un daudſ-reis pat loti kaitigi. Wiſu labakais un weſellbai derigakais ehdamais arweenu ir un paleek ausas, tamdeh̄l ka tahs wiſweglaki war fagremot jeb fawahrit mahgā un loti labi baro. Tomehr zif labas ari ir labi eewahktas ausas preeksch gruhjsneju kehwju ehdinashanas, til' flil-

tas winaš atkal ir, ja tahs ir famaitajusčahs, un tamdehš tad wiſas ausas, kurahm ſlikta ſmala un kaſ ſapelejuſchās, ir ſoti kaitigaſ preeſch gruhfnejahm lehwehm, tapebz ka zaur tahn eerodahs nerwu ſlimibas, mihiſchanas apgruhtinachana un iſmejchanahs ieb pa-agra dſemdeſchanas.

Masas fahlseedewas, proti kad ik nedelas pahri reisas ne wi-
sai pilnu faju eber file preeksch laisishanas, ir loti labas preeksch
kehjwu weselibas, fa ari paweizina wixu ehstribu un ehdamä sagre-
moschanu jeb sawahrifchanu mahgä. Gruhfnibas beidsamajös meh-
neschöös ir labi, schahdas fahlseedewas pafneegt pat ik deenas, fa
lai schai laikmetä daudsreis drusku gruhtalo baribas sagremoschanu us-
turetu pareisa kahrtibä.

Ar it fewischku ruhpeshu ir pee gruhfnejahm kehwehm pahreija no sala ehdamà us faufu un tåpat atkal no faufa seemas ehdamà us satu baribu ja-apgahdà, un ihpfachhi rudenì ar diwkahrtigu usmanibu us to jarougaħs. Schi ehdamà maina nedriħkst pa ahtru notiħt, tamdeħħi ka tad flimigas buhschanae, wahrigas weħħdera grais eseronahs, kuras ne ween kumela attihħi schanos mahtes meefas̊ traużè un padara ismeħschanos jeb pa-agru dsemdeschħanu, bet ari preelfsch kehwes paschasa ir loti kaitigas. Tamdeħħi, kaf rudenì ja-eefahk ehdinat ar seemas baribu, tad dara labi, kaf gruhfnejai kehwei jau 14 deenas eepreelfsch iż-żieka deenas riħtids un waħarobs drusku fausas baribas dod stalli, kameħha wina pamasam ar to pilnigi eeron. Tamliħdsiga usmaniba ir ari pa waħar' wajjadfiga, lai gan pahreija no faufa ehdamà us satu baribu tad weegħlaki noteek; bet tadfsu ari tad ir jaſargħas, ka baribas maiau ne-isdara peepeschi.

Lahlak ir uſ to jaraugahs, ka gruhſnejai kehwei ne ween labi, flaidri ſalmi teek pakaifiti, tamdehſ ka wina pee fawas ſtiprakahs eht-gribas pastahwigi pa nakti datu no fawahm pakaifahm apehd, bet ari, ka ta uſ beesahm, mihiſtahm pakaifahm war gulet, tapehz ka titlab preeſch winas plashakà wehdera waijaga leelakas gulas weetas, ka ari kumelam mahtes meefas ir speedigi waijadfigs, ka kehwes wehderet top labi ſafildits, tas pee plahnahm, flapjahm un netihrahm pakaifahm newar wiſ notiſt. — Ari dſerſchanas ſinā ir pee gruhſnejahm kehwehm leelas uſmanibas waijadfigs, tamdehſ ka pa daudſ dſehreeua, ka ari dſirdinaschana ar pa daudſ auſtu uhdeni ir kaitig. Tapehz iuſ labi, tikai tahdu uhdeni leetat preeſch dſirdinaschanas, kureſch wiſu zauru nakti ſtahwejis filtä stalli. Dſirdinaschana ar filtū miltu uhdeni ir ne ween leeka jeb weltiga, bet pat ari kaitiga.

Dauds audzinataju tura par labaku, kad wini kehwes veidsama-
jās 6 libds 8 gruhsnibas nedelās gandrihs pawīsam patura stalli, lai
zaur to issargatos no skahdes; bet tadfschu tahda rihkofchanahs ir daudz
kaitigala, nekā ikdeenijschķa kustefchanahs jeb weegla darbinaschana.
Ja now nekahda deriga darba preeksh gruhsnējahm kehwehm, tad dara
labi, kad tāhs ik deenas masakais brihwā gaišā drusku wadā apkahrt,
un waijaga tikai par to gahdat, ka pee fchahdas wadaschanas kehwes
pahrak nenopuhlejahs, par peemehru zaur skreefchanu, lehkschanu u. t. t.
Wifadā sīnā ir labaki, kad gruhsnējas kehwes leetā pee weeglas pa-
braukschanas, tamdeiļ ka pee tam tāhs masak war apskahdetes.

Pehz 7. mehnēsha teel kumela kusteschanahs mahtes meefās skaidraki nomanama, ihpaschi lad kehwe no rihta top dsirdinata, ve kam, labi eewehrojot, eeranga winas kreisajos wehdera fahnōs spahrdošchu kusteschanos. Gruhsnibai peenemotees, kumela kusteschanahs mahtes meefās top arweenu stipraka, Lehwes wehders nokarajahs u semi, un libds ar to tesmins peebrest, if kura beidsamajās deenās daschi peena pileeni fuhzahs ahtā. — Kehwes gruhsnibas laiks pastah-

tees, ko ihsti fazit; turpreti wixa pawadonis, kas jau no ta brihscha, kur bija istabā eenahziš, Martju bija usluhkojīš no galwas lihds kahjahn, palozija, fluks apmeerinats, galwu un fazija, laipni fmaididams „Atwehleet, jaunkundis”, ka es patēs jums stahdos preefchā, un lihds atio jums apleezinu, ka juhs drihs paht wiſu buhfeet slaidribā, kas jumē tagad warbuht isleekahs fweschadi. Es eſmu jaunā Ōſbornā funga aiffstahws, un gribetu finat, zik tahl' us juhſu leezibu waretu pamato-tees; bet bes tam juhs man atwehlefeet, ka wehl zitus jautajumus jumē zelu preefchā.”

Marija weegli palozija galwu. „Tas wifis ir labi,” wixa atbildeja; „bet tas wehl man nedod nekahdu skaidribu paht to, kamdeha majors Osborns pret mani ta isturahs, fa winsch ar neweenu zitujaukundsi wis nedaritu, un lad wina ari buhtu deewosfin zik nabaga. Es esmu ta pawisam weena un astahta, fa mani katra nepelnita nesaiyniha dimlahrtioj ayhehdina —“

"Ir labi! Runaschu us jums skaidri un waligi, tamdehk ka juhs ka leekahs, ta gribheet," majors tai eejauzahs walodā, bes fa ūawue waibstus pahrgroštu; "bet norisnafim pirmak to galweno leetu: atbildeet scheit us ūchi funga jautajeeneem." — To teizis, wijsch peewilkla krehſlu ſew tuvak un apſehdahs; to paſchu ari muischas ihypachneeks darija, kureſch labprah t gribuja wiſu ſcho notilumu dſirdet; bet adwoſats tikai tad apſehdahs us ſawa krehſla, lad Marija, winam laipnusaizinot, pitm̄s bija apſehduſees fawā weetā. — Meitene tika uiažinata, wiſu ſmalki iſtahſtit, zaur lo ſinama ſleykawiba iſzehluſees. Wina to darija ar ihfeem, ſkaidreem wahrdeem, un adwoſats palozija galwu, zaur to parahdiſams ſawu labpatikſhanu. "Taqađ, jaunkundis"

gandu, jaat lo patuuhividuus juudu lo opaunishuuni. "Lugao, jaunuuvi es nahku pee zitas leetas," wiisfch lehnam fajija tahlaak. "Warbuht ka wiisfch taps ismehginats, ka lai juhfu leeziibi waretu padarit par neti zamu; ta, pat peemehru, jums taps prasits, waj nefneet luhdu eemeeflu, lamdeht Indrikis Kreuzers tilk peepeschi un dihwaini usbruzis jauna jam Osborni; tahlaak, waj juhb ar Dschemfu Osbornu ne-eheet stah wejuschi tuwaka fodraudsibä, zaur ko nelaimigais, juhs abus fastap dams, ka juhfu brahligais goda-fargö, buhtu tapis eekarfets. — un lo es wiisadu siidu sinatu, ka istureetees, tod jums lubgtu, man pilnig pehz pateesibas wiisfch finalki istahsitt, ka juhb ar Dschemfu Osbornu

Marija bija, azis atplehtusi un galvu pazeļluši, šķos wahrdus usflaušūjusees, eekams weegls sahrtums bija eeraudees wixas feijā. „No jums atturet.“

wifa ta man naw neka, ko apsleht, bet ari neka, ko isteikt," wixa fazijsa, kad adwokats bija beidsis runat; "ne-esmu pirms nelaimes atgadījuma jauno Osborna lungu waitak redsejuši, nekā trihs reisās fawā muhschā." — Un tad wixa ihsdōs wahrdōs iſtahſtija, kā ta, nemahā jedama pa angļiski runat, wixu fastapusi meschā pēc aploka, — kā wirsch to wehlak, wezajam Kreuzeram wehlejotees, fawās kamanās pahrwedis mahjās, — un kā wirsch beidsot tai nahzis preti salumu ballē; wifam beigās wina tad wehlākati iſtahſtija, kā ta beidsot ar

(Peelikums vee „Latv. Av.“ Nr. 50., 1891. g.)
wigi welkahs 11 mehneschus un kahdas deenas, — reti ilgaki, —
lai gan atgadijes, ka spehzigas lehwes, kuras ehrseliti atnesušas
pat wairak nekā 12 mehneschus bijusčas grubſnejas.

Lai pee kumela dsemdefchanas tuhtit waretu pafneegt waijadfig
palihdsibu, dara labi, kad 8 lihds 14 deenas pirms aprehkinatah
dsemdefchanas wiſu speedigi waijadfigo fagahda un farikhko, kas wiſ
wairak pastahw eelsch tam, ka Lehwei eeruhme ehrtu, leelu stahwescha
nas weetu, to labi iskaifa un zaur dehlu feenu atfchekir no zita stalli
Vakawus tad waijaga winai noplehst. Lai aiffargatu, ka kahjas na
ustuhkst, ir us to jaraugahs, ka Lehwe stalli nepaleek meerigi stahwo
bet ari wehl beidsamajās nedelās ik deenas diwas reisas pa $\frac{1}{2}$ stum
doi brihwā gaifā top folus meerigi westa apkahrt. Pastahwigi
lihds 2 deenas pirms dsemdefchanas Lehwei peeronahs krampji, kuru
apsihmē par eepreelfschejahm dsemdefchanas fapehm; bes tam wina be
schī galwu grossa us wehdera pusi, ka ari daudstreis wahrtahs un bei
dsot wairs ne-ehd nekahdu baribu, kur tad ihſi pehz tam dsemdefchan
eefahlahs, kura gandrihs arweenu weegli pahreet, un nu ir tikai ta
no swara, jaunpeedsimuscho kumeli eeradinat pee fihschanas un Lehwe
paschu labi lopt. Wehlaik reis rakstīšim pahz jaunu ūrgu usauds
fchanu lihds 4. dīshwes gadam.

Sintenis

Genefiga wistu andsefchana.

No wistu audsefchanas war loti labi it teizamus eenehmumue
eeguhu, kad, par peemehru, fawu usmanibu masak greech us dauds u
daschadu wistu fugu audsefchanu, neka us tahdas fugas ruhypigu attih
stibu un kopschanu, kura preeksch nodomateem noluhkeem, waj nu olu
waj galas eeguhfchanas, libds schim wiswairak israhdiujuees par labi
un derigu preeksch muhsu weetejahm buhfchanahm. Za wistahm buh
buht eenesigahm, tad pee tam peeder, ka winu stallis ir peeteekofsch
filts un teek turets skaidrs. Schi skaidra tureschana ne-atkarahs wi
no jebkahdahm fewischli nosfazitahm pakaisahm. Ka wislabakahs pa
kaifas preeksch wistu stalleem efot kuhdras seme un smiltis. Kuhdra
seme apflahpè wistu isfahrnijumu weelu fihwi smirdoschostwaikus, u
tura mehflus pastahwigi wehrtigus un rada stalli tihru, weseligu gaifu
Smiltis fazeetina mehflus, padara, ka wini lehnati satruhd, un do
ilgaku laiku eeslodsitahm wistahm nepeezeefchamu sagremoschanas lib
dselli. Wistu ehdinachanai, ik preeksch lahda noluhka tafs top tur
tas, wajaga buht spehzigai un lahrtigai. Afiru atjaunoefchana zau
labu wistu eemainischanu waj pirkfchanu ir pa laikam speedigi waija
dsiga, un tamdehlt to newar atstaht ne-eewehtrotu. Kad wistas tapu
fchas tschetrus gadus wezas, tad tafs fahl deht masak olu, un ta ta
nekad naw labi, kad winas tura ilgaki par mineto laiku.

Ar twaifu

Diwi gudri malkas zirteji kahdā Wahzijas pilsehtā pratufchi koi atweeglinat fawu darbu un fawu pelnu deewsgan pa-augstnat. Win bija issinajuschi, ka ir labaki, twaika ſpehkom likt strahdat fawā weetā nekā paſcheem no rihta agri lihds wehlam wakaram ſwihſt pee malka krahga. Tee likahs apgahdatees petrolejas maſchinu, kura ſtahw i riteenem, lai to wiſur war aifwest, un kura dſen ſewiſchki eerihlot ſahgi. Netizami ihſū laikā, proti diwās ſtundās, wini tilk dauids malkas nofazitā garumā fasahgeja un faſkaldija, pee ka, zitadi strahdajon aifeet wiſa wesela deena, pee tam ſtingri ween publejootes.

卷二

wira farunajuſſes jaur fawas jumta iſtabikas logu, fur taſ bija pe-
tahs atnahzis Kreuzera namā un uſ jumta uſkahypis.

waj tai paschā sīrī buhtu gribejis eesfkatitees; bet meitenes istureßchanahs ka likabs, tapa arveenu brihwala un zeenigaka. — „Un tā tad nu do maju, ka eesmu wisu isteikusi, ko ween tīl finaju!“ wika beidsot peemadinaja. Bet Dēborsn̄s nepazeetigi pažebla galwu us augšbu un iſehtsahs no kama ūkbedetta.

"Tas wifs naw nefas; waijaga wisu skaidri un gaifchi isteit, winsch fazijs; meitene, sinams, pati no fewis to wis ne-istahstih Laudis runa, fa manam Dschemfam bijusi miblinaschanahs scheit a scho jaunkundsi; jaunais Kreuzers esot abus mescha pee tam peeklehr un ta nu ta nelaime bijusi gatawa! Un sad es wehl to, kas tahla notizis, pee tam peesleenu klah, tad man ta leeta leekahs buht lo pateesa. Manam Dschemfam, ihfi faktot, ar scho weenu mulkigo leet naw deewsgan; winsch man it weenkahrshchi atfala, fa, tildrihs ta buh schot walà, tas scho meiteni, kurai, wina dehl, fawa dsumtene bijusi ja atstahs, tuhlit prezefshot. Schihs prezibas sinä, pats par fewi saprotam, wehl kahdi wahrdi tils runati." Winsch, errigi smeedamees, pec metinaja; "bet no tam ir nprotams, kas wifs eepreelsh ir notizis, — un sad es wehlelos, jaunkundsi, fa juhs labaki deewosjin kur zitur buh aismaldisfchees, nefä pee mumä atmahkuschi, — sad es if ta wifa nel flavenu newaru islobit preelsh kahdas personas, kura grub buht jaunkundse, — tad juhs mani tagad gan sapratisheet. Tas, sinams, ir sagits tikai starp mumä, un tamdehl, fa juhs to ta grubejaht; teefas preelshä ir drusku zitadi; tur pahr wifahm leetahm waijaga ta rihla tees, fa wifis jautajeeni teek atraiditi un noleegti, zaur lo jums kahd fewisfka patikschana, waj kahdas fewisfles labums waretu tapt peerah dits mana dehla atvainoschanas sinä, un ta juhfu leezibas ustizib wahjinata jeb masinata. — Jautojeet wehl reis, fungä, — zeru, fa jaunkundse nu gan deewsgan sinahs," winsch fazijs us adwokatu, "us praejet winai ta, fa juhs domajeet, fa tas teefas preelshä, schurp uturp prashinot, notiks, un tad juhs gan wifis drihs agifchi redsefeet!"

"Leezatees tikai meera ar wiſahm ſchabdoahm praſiſchanahm, lunga, Marija peebilda, un wiſas azis mirdjeſa dſtili tumſchä, mitrā fpochumā eelams tahs balſs lehni tribzjeja; „es uſ nela wairš ne-athbileſchu Eſmu apfolijusēes, ſawu leežibu iſteift, bet ne wiſ to pazeſt, fa lahd wihrs mani paſtabwigi un ar nodomu apvaino, kuream mani waijadeſja apſaigat —“ Wina atrahmhä, lai wehl runatu tahtak. — bei it fa bihdainahs, fa wiſas usbudinachana waretu tapt manita, ta pe veſchi veereblabs un qisaochia druſku uſ durmin wiſ

"Nu, nu, jaunkunds, pagaiideet tadſchu!" Oſborns eefauzahē no fawa ſehdeſka ahtri preezeldamees. "Neveenam zilwekam jau nam ne prahia nahziſ, juhs apwainot, — bet pee tahdaſ leetas, fur dſih wiba, ta ſakot, karajahs deega paweedeenā, waijaga pahr wiſu ſlaideſ runateeſ, — un heidsot juhs gan ari wehl no maniſ pagehreſeet, la es ar fawa dehla pehdejo eedomu eſmu pilnigi meerā, un proti tifa tamdebt ween, lai juhs ne-apwainotu, lai juhs ne-antibom̄i ne-aikſeru!"

Marija bija palikuši stahwoi un lehnam atgreesužees atpakaķi; viņas skateeni bija atkal gaischi un zeeti. „Ko es pagēhru, tas ir, ka juhs meitenei, kā preleks jums ir deewgaan laba, iubju debļu valīhdsei!

